

NEČEKANÁ liturgie

Foto: Romolo Tavani - Adobe stock

Někdy mi připadá, vážení a milí ministrantští přátelé, že co se obřadu, liturgie, slavení týče, je svátost smíření mezi ostatními svátostmi jakousi Popelkou. Všechny ostatní svátosti se slaví v rámci určitého obřadu, někdy velmi uchvacujícího a nádherného, který oslovuje všechny smysly – jako např. eucharistie či biskupské svěcení. Ale svátost smíření?

Nedějme se, přátelé, o obřad této svátosti obrát. I ona má svůj liturgický řád, i ona je ve své podstatě slavením, tedy oslavou velikých Božích skutků, které Pán vykonal pro nás a v nás. I ona dovede být krásnou slavností – jen chtít.

JAK NA TO?

Začneme především tím, že k této svátosti budeme jako ke slavnosti přistupovat. To znamená na prvním místě beze spěchu a bez veškeré snahy odbýt si to, ať už to máme za sebou. Já vím, ono to vypadá docela nepříjemně, když na sebe máme žalovat před úplně cizím člověkem – nebo naopak před člověkem až příliš dobře známým. „Tak tedy honem, ať už to mám za sebou co nejrychleji – jako třeba návštěvu zubaře...“ Tohle přece ke svátosti nepatří!

Začneme znamením kříže – to má svůj hluboký smysl. Ve svátosti smíření stojíme pod Kristovým křížem a hledíme v duchu na Toho, který „dlužní úpis našich vin zcela zničil tím, že jej přibil na dřevo kříže“ (Kol 2, 14). Dělejme proto znamení kříže se vši vážností a důstojností, klidnými pohyby a pokud možno ne jen na jeden nádech.

NECHEJME SE OSLOVIT

Velmi důležitou roli hraje u každé svátosti Boží slovo, tedy Písmo svaté. Vždyť Bible je nejdůležitější liturgická kniha a bez ní – nebo alespoň bez pasáží z ní – by mělo být slavení svátostí vyloučeno.

I ve svátosti smíření má Slovo zaznít. Liturgické předpisy nechávají na iniciativě kněze, přečte-li na začátku společného slavení biblický úryvek – alespoň několik vět, alespoň pár slov. Popravdě řečeno, někdy k tomu coby kněz ani nedostanu příležitost – sotva se nadechnu, abych tak učinil, už na mě proudí přívál informací o poslední zpovědi, věku a stavu kajicníkův... Nenecháme se, přátelé, připravit o Slovo. Nechejme se oSlovit!

A KDYŽ UŽ JSME U TĚCH PRAKTICKÝCH INFORMACÍ...

Já vím; kdysi dávno, když jste se před prvním svatým přijímáním učili průběh svátosti smíření, nadrtili jste se, že máte těmito informacemi začít. Už jste snad i trochu poporostli – už vám možná došlo, že v tomto případě nemusíte striktně dodržet určité pořadí. Nenechte se vyhodit z kontextu, když se vám třeba prohodí! „Naposledy jsem byl u zpovědi před... ne, vlastně: je mi tolik a tolik let...“ Věřte mi, prosím, že na životopisných údajích svátost smíření nestojí!

A taky nestojí na naprosto přesných formulacích ve vyznání hříchů. Víte, smyslem svátosti smíření není předvést knězi, jak umíte opsat, či dokonce nazpaměť se naučit „zpovědní zrcadlo“ – včetně některých jeho trošku zvláštních formulací. Nemusíte si tolik zakládat na „slohové dokonalosti“ svého vyznání.

Mluvíte, prosím, tak, jako byste mluvili s přítelem. A nejde v tu chvíli vůbec o kněze: jde o Krista! Jemu přece vyznáváme, čím jsme ho zarmoutili, čím jsme přispěli k jeho ukřižování. On ví, čeho jsme se dopustili; je přece vševědoucí Bůh. Před ním si opravdu nemusíme na nic a na nikoho hrát, kvůli němu si nemusíme vymýšlet příliš šroubované a nepřirozené obraty, které bychom v normálním hovoru nepoužili. On dávno četl v našich srdcích...

A to platí i o závěrečných slovech: opravdu není nutné, aby se rýmovala. „Velice jich lituji

a polepšení slibuji.“ Opravdu? Myslím to vážně? A kolikrát jsem to už sliboval? „Slibuji se polepšit a už více nehřešit.“ Přátelé, infinitiv s koncovkou „-ti“ ponechme historické literatuře a vzpomeňme si, že žijeme v 21. století!

K ČEMU VŮBEC VYZNÁNÍ?

Možná vás to taky napadlo. Jestli je Bůh vševědoucí, proč bych mu říkal, co už dávno ví? Nestačilo by obecné vyznání „zhřešil jsem“, tak jako třeba na začátku mše svaté?

Ze dvou dobrých důvodů. Jednak při přípravě na svátost smíření takto lépe poznám sama sebe. Povšimnu si, kde mě bota tlačí, kde potřebuji pomoc, uzdravení, posilu, kde mám sám napít všechny síly; a pochopím, že bez Boží pomoci to sám sotva dokážu.

Ten druhý důvod je vděčnost. Projdu-li si v duchu onen seznam provinění, mohu si u každé položky říci: i toto mi Bůh odpouští. Každá „položka“ je důvod k vděčnosti, důvod k lásce. „Komu se málo odpouští, málo miluje.“ (Lk 7, 47)

NEJLEPŠÍ NAKONEC

Ta zásadní, klíčová slova, která pronáší kněz, jsou korunou celé svátosti. Poslouchejme je bedlivě, vždyť v nich je shrnuta podstata veškerého smíření s Bohem: „Bůh, Otec veškerého milosrdenství, smrti a vzkříšením svého Syna smířil se sebou celý svět a na odpuštění hříchů dal svého svatého Ducha; ať ti skrze tuto službu církve odpustí hříchy a naplní tě pokojem. Uděluji ti rozhrěšení ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ Věnujme jim náležitou pozornost a dobře si je zapamatujeme!

otec Zdeněk Drška

Která svatá má šest nohou? (svatá rodina)
Co je za bránou nebeskou? (hvězda jitrní – lorelánská litanie)

Který svatý má dvojí zuby? (svatý Šimon horlivce je zobrazován s pilou)

Pavlík Sedlář

